

PRACA W KLASIE ZRÓŻNICOWANEJ. INDYWIDUALIZACJA W NAUCZANIU

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2000-2024 opracowane w oparciu o zbiory
Publicznej Biblioteki Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie i jej filii

Książki

1. Dostępne przedszkole, dostępna szkoła - co to znaczy? / Grażyna Małachowska, Marek Tarwacki // W: Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole / red. nauk. Iwona Chrzanowska, Grzegorz Szumski. - Warszawa : Wydaw. FRSE, 2019, s. 108-123. [online]
https://www.frse.org.pl/brepo/panel_repo_files/2021/02/18/2tdjxg/edukacja-online.pdf
2. Indywidualizacja kształcenia // W: Sztuka nauczania : podręcznik akademicki. [T. 1]. Czynności nauczyciela / red. nauk. Krzysztof Kruszewski. - Wyd. 7 zm. - Warszawa : PWN, 2004, s. 128-141.
3. Indywidualizacja procesu kształcenia uczniów edukacji wczesnoszkolnej : ujęcie z perspektywy międzyludzkich różnic w zakresie zdolności kierunkowych / Magdalena Christ. - Katowice : Wydaw. UŚ, 2015. [online]
[https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/3596/1/Christ Indywidualizacja procesu kształcenia uczniow.pdf](https://rebus.us.edu.pl/bitstream/20.500.12128/3596/1/Christ%20Indywidualizacja%20procesu%20kształcenia%20uczniow.pdf)
4. Indywidualizacja procesu nauczania w szkołach podstawowych / Bożena Marzec // W: Współczesna edukacja : wielopłaszczyznowość zadań / red. Joanna Skibska, Justyna Wojciechowska. - Kraków : Wydaw. Libron - Filip Lohner, 2016, s. 211-223. [online]
<https://sbc.org.pl/Content/319689/Wspolczesna%20edukacja.pdf>
5. Indywidualizacja w nauczaniu // W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T. 2, G-ł / [red. prow. Ewa Różycka ; red. nauk. Tadeusz Pilch]. - Warszawa : Żak, cop. 2003, s. 298-306.
6. Jak skutecznie realizować proces kształcenia w klasie zróżnicowanej : rozwiązania praktyczne / Katarzyna Szczepkowska. - Warszawa : ORE, 2020. [online] <https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/2015/03/jak-skutecznie-realizowac-proces-kształcenia-w-klasie-zroznicowanej-rozwiazania-praktyczne.pdf>
7. Nauczanie uwzględniające zróżnicowane zdolności // W: Wprowadzenie do nauczania / Louis Cohen, Lawrence Manion, Keith Morrison ; przeł. Małgorzata Wyrzykowska. - Poznań : Zys i S-ka Wydaw., 1999, s. 237-256.
8. Równi, ale różni : perspektywy edukacji zróżnicowanej : praca zbiorowa / red. Enric Vidal. - Warszawa : CODN, cop. 2007.
9. Rysowane wierszyki i zagadki w rozwijaniu aktywności dialogowo-komunikacyjnej i zabawowej u dzieci o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach rozwoju / Elżbieta Maria Minczakiewicz. - Wyd. 4. - Kraków : Impuls, 2012.
10. Specjalne potrzeby edukacyjne, projektowanie uniwersalne i racjonalne usprawnienia / Dorota Bednarek // W: Psychologia edukacyjna / red. nauk. Dorota Bednarek ; współpr. Hanna Bednarek. - Warszawa : PWN, 2023, s. 139-151.

11. Szkoła jako zróżnicowane środowisko edukacyjne : praca w klasie zróżnicowanej uwarunkowana dialogiem edukacyjnym / Danuta Al-Khamisy. - Warszawa : ORE, 2020. [online] https://ore.edu.pl/wp-content/uploads/2023/01/szkola_jako_zroznicowane_srodowisko_edukacyjne.pdf
12. Uniwersalne projektowanie w edukacji // W: Specjalne potrzeby edukacyjne / Agnieszka Olechowska. - Warszawa : PWN, 2016, s. 295-303.
13. Uniwersalne projektowanie zajęć jako droga do zaspokajania zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych / Katarzyna Cichocka-Segiet, Piotr Mostowski, Paweł Rutkowski // W: Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole / red. nauk. Iwona Chrzanowska, Grzegorz Szumski. - Warszawa : Wydaw. FRSE, 2019, s. 208-217. [online] https://www.frse.org.pl/brepo/panel_repo_files/2021/02/18/2tdjxg/edukacja-online.pdf
14. Wiedza o różnicach indywidualnych w praktyce nauczania // W: Psychologia nauczania : ujęcie poznawcze : podręcznik akademicki / Maria Ledzińska, Ewa Czerniawska. - Warszawa : PWN, 2011, s. 138-166.
15. Wykorzystanie celów uczenia się w zindywidualizowanym nauczaniu // W: Cele uczenia się : jak pomóc uczniom zrozumieć każdą lekcję / Connie M. Moss, Susan M. Brookhart ; przekł. Weronika Gasperczyk. - Warszawa : CEO, 2014, s. 102-120.
16. Zróżnicowane grupy uczniów - jakie problemy? / Grzegorz Szumski // W: Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole / red. nauk. Iwona Chrzanowska, Grzegorz Szumski. - Warszawa : Wydaw. FRSE, 2019, s. 62-69. [online] https://www.frse.org.pl/brepo/panel_repo_files/2021/02/18/2tdjxg/edukacja-online.pdf

Artykuły z czasopism

1. Arkusz pomocny w ocenie pracy nauczyciela w zakresie stosowania indywidualizacji pracy z dziećmi / Wiesława Mądrowska // Monitor Dyrektora Przedszkola. - 2020, nr 3, s. 38.
2. Assessment in the multi-level classroom / Stacey Hughes // Teacher. - 2015, nr 2, s. 45-46.
3. Curriculum analysis, evaluation and customization. Cz. 1-3 / Shawna Vervloet // Teacher. - 2019, nr 4, s. 33-37 ; nr 5, s. 22-26 ; nr 6/7, s. 12-17.
4. Differentiated learning: toward the student autonomy / Rania Jabr // Teacher. - 2018, nr 8/9, s. 25-28.
5. Dobre praktyki w tworzeniu edukacji dostępnej [praca w klasie zróżnicowanej] / Zyta Czechowska // TIK w Edukacji. - 2023, nr 2, s. 16-20.
6. Dostosowanie do potrzeb uczniów / Anna Zych // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 12, s. 51-53.
7. Dostosowanie oferty do potrzeb uczniów [personalizacja kształcenia] / Jarosław Kordziński // Dyrektor Szkoły. - 2018, nr 6, s. 52-54.
8. Dysharmonie rozwojowe a indywidualizacja pracy z dzieckiem / Justyna Cieślińska, Agnieszka Skowrońska-Pućka // Remedium. - 2014, nr 9, s. 8-9.
9. Działania nauczycieli rozwijające samodzielność uczenia się uczniów i ułatwiające zróżnicowanie wymagań edukacyjnych w kształceniu zawodowym / Maria Kaczmarek // Forum Nauczycieli. - 2018, nr 3, s. 13-14 pdf.

10. Edukacja lingwistyczna dzieci o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych na zajęciach z języka obcego - wyzwania w edukacji zdalnej / Agnieszka Bojarczuk-Tüncer // Edukacja Wczesnoszkolna. - 2020/2021, nr 1, s. 65-76.
11. Edukacja wspierająca uczniów o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych / Witold Kołodziejczyk // Meritum. - 2021, nr 4, s. 2-10.
12. Indywidualizacja a motywowanie ucznia do aktywności / Zofia Dończk-Hnat // Język Polski w Gimnazjum. - 2011/2012, nr 1, s. 70-78.
13. Indywidualizacja drogą do sukcesu każdego dziecka / Alicja Dorozińska // Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 9, s. 48-49.
14. Indywidualizacja działań edukacyjnych / Katarzyna Stępniać // Wychowanie w Przedszkolu. - 2010, nr 5, s. 26-30.
15. Indywidualizacja jako zasada pracy z dzieckiem / Małgorzata Kwaśniewska, Wiesława Żaba-Żabińska // Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 10, s. 108-109.
16. Indywidualizacja kształcenia : idee, metody, narzędzia / Maciej M. Sysło // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 1/2, s. 24-31.
17. Indywidualizacja kształcenia a metody i formy pracy nauczycieli uwzględniające różnice w uzdolnieniach i zainteresowaniach / Beata Rosa // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2006, nr 4, s. 42-44.
18. Indywidualizacja na języku polskim z "Granicą" Zofii Nałkowskiej w tle / Agata Zakrzewska-Okrojek // Polonistyka. - 2019, nr 3, s. 48-51.
19. Indywidualizacja nauczania / Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak // Sedno. - 2011, nr 6, s. 26-28.
20. Indywidualizacja nauczania języka obcego w grupie zróżnicowanej / Halina Wachowska // Życie Szkoły. - 2017, nr 2, s. 13-16.
21. Indywidualizacja nauczania matematyki - co to takiego? / Krystyna Dałek // Dyrektor Szkoły. - 2011, nr 2, s. 71-74.
22. Indywidualizacja nauczania w reformie szkolnictwa / Lesław Lachowicz // Lider. - 2003, nr 4, s. 26-27.
23. Indywidualizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej z dzieckiem / Justyna Cieślińska, Agnieszka Skowrońska-Pućka // Remedium. - 2014, nr 7/8, s. 14-15.
24. Indywidualizacja pracy młodszych uczniów w teorii i praktyce / Gabriela Kryk // Nowa Szkoła. - 2016, nr 2, s. 18-26.
25. Indywidualizacja pracy w oddziale integracyjnym : perspektywa nauczyciela / Joanna Dulewicz // Język Polski w Szkole Podstawowej. - 2018/2019, nr 2, s. 71-84.
26. Indywidualizacja pracy z dzieckiem odroczonym od obowiązku szkolnego / Wiesława Mądrowska // Wychowanie w Przedszkolu. - 2015, nr 7, s. 30-33.
27. Indywidualizacja pracy z uczniem / Jarosław Kordziński // Monitor Dyrektora Szkoły. - 2021, nr 2, s. 43-45.

28. Indywidualizacja pracy z uczniem / Małgorzata Łoskot // Polonistyka. - 2016, nr 6, s. 32-34.
29. Indywidualizacja pracy z uczniem z zaburzeniami komunikacji językowej / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. - 2011, nr 5, s. 48-49.
30. Indywidualizacja procesu kształcenia i co dalej? / Anna Sowińska // Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 3, s. 36-37.
31. Indywidualizacja procesu nauczania a teoria inteligencji wielorakich / Katarzyna Wójcik // Wszystko dla Szkoły. - 2008, nr 12, s. 16-17.
32. Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych, czyli o tym, jak wpłynąć na lepszą przyszłość uczniów // Głos Pedagogiczny. - 2011, nr 2, s. 51-52.
33. Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych // Głos Pedagogiczny. - 2011, nr 2, s. 56.
34. Indywidualizacja procesu nauczania oraz jego dokumentacja w szkołach Dolnej Saksonii : (zarys) / Tomasz Gwiazda // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2008, nr 1, s. 34-38.
35. Indywidualizacja uczenia - to nie tylko marzenie / Lilla Jaroń ; rozm. Anna Rękawek // Dyrektor Szkoły. - 2010, nr 12, s. 6-9.
36. Indywidualizacja w dydaktyce i wychowaniu okiem praktyka / Ewa Stawiak-Kołba // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2019, nr 2, s. 11-12.
37. Indywidualizacja w edukacji przedszkolnej a metoda projektów / Radmila Burkovičová // Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce. - 2007, nr 1, s. 32-36.
38. Indywidualizacja w lekcji wychowania fizycznego / Bogumiła Przysiężna // Lider. - 1993, nr 9, s. 21-23.
39. Indywidualizacja w lekcji wychowania fizycznego w edukacji wczesnoszkolnej / Radosław Muszkieta // Lider. - 1997, nr 5, s. 15-16.
40. Indywidualizacja w terapii pedagogicznej / Aneta Paszkiewicz // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2010, nr 4, s. 29-33.
41. Indywidualizację kształcenia uczniów z SPE czeka egzamin poprawkowy [raport NIK] / Eryk Chilmon // TIK w Edukacji. - 2020, nr 2, s. 26-27.
42. Indywidualny program nauki języka polskiego / Jolanta Szacik-Jankowska // Polonistyka. - 2000, nr 4, s. 236-237.
43. Jak indywidualizować kształcenie polonistyczne : na przykładzie propozycji lekcyjnego opracowania "Okna" Marka Hłaski w nauczaniu zindywidualizowanym [zawiera 3 rodzaje tekstów sterujących lekturą] / Alicja Rosa // Język Polski w Szkole IV-VIII. - 1996/1997, z. 5, s. 7-17.
44. Jak indywidualizować nauczanie w zespole klasowym? Cz. 1-2 [dostosowanie podstawy programowej] / Jolanta Rafał-Łuniewska // Remedium. - 2017, nr 5, s. 29-31 ; 2017, nr 6, s. 30-31.
45. Jak indywidualizować pracę uczniów szkół kształcących w zawodzie? / Maria Kaczmarek, Jerzy Kropka // Forum Nauczycieli. - 2014, nr 3, s. 15-19 pdf.

46. Jak motywować uczniów do nauki - cztery style motywacji i jak wspierać każdy z nich / Beata Rola // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2024, nr 1, s. 33-44.
47. Jak przygotować środowisko szkolne i klasowe do pracy ze zróżnicowanym zespołem uczniów? / Monika Gołubiew-Konieczna // Głos Pedagogiczny. - 2022, nr 10, s. 23-27.
48. Jak uczyć w grupach heterogenicznych? : poradnik metodyczny dla nauczycieli języków obcych : (na przykładzie polszczyzny) / Ewa Lipińska, Anna Seretny // Języki Obce w Szkole. - 2018, nr 4, s. 105-108.
49. Język obcy w klasach o zróżnicowanym poziomie jego znajomości / Magdalena Ślawska // Języki Obce w Szkole. - 2018, nr 2, s. 39-43.
50. Klasa bez barier, czyli jak w praktyce tworzyć przestrzeń rozwoju zgodną z potrzebami i możliwościami wszystkich uczniów? / Adriana Kloskowska // Głos Pedagogiczny. - 2022, nr 10, s. 45-48.
51. Koncepcja projektowania uniwersalnego w edukacji [nauczanie zróżnicowane] / Dorota Chimicz, Anna Prokopiak // Szkoła Specjalna. - 2021, nr 1, s. 28-38.
52. Mięso dydaktyczne / Klemens Stróżyński // Dyrektor Szkoły. - 2005, nr 7/8, s. 89-92.
53. Mixed levels in a team - giving lyceum students a sporting chance to nail the exam [przygotowanie do dwóch poziomów matury, praca z klasą o zróżnicowanym poziomie] / Karolina Kotorowicz-Jasińska // Teacher. - 2016, nr 2, s. 7-12.
54. Na drodze ku indywidualizacji : typy uczniów a ogólne wskazówki dotyczące przeprowadzania z nimi rozmów / Janusz Żmijski // Emocje. - 2011, nr 1, s. 20-23.
55. Nadzór nad indywidualizacją pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym / Wiesława Mądrowska // Wychowanie w Przedszkolu. - 2015, nr 2, s. 54-55.
56. Niepowtarzalny "klimat indywidualizacji" / Bożena Dittfeld // Wychowanie w Przedszkolu. - 1999, nr 7, s. 499-501.
57. Nowe technologie a indywidualizacja nauczania / Dorota Janczak // Dyrektor Szkoły. - 2016, nr 4, s. 47-49.
58. Ocena zróżnicowanych potrzeb uczniów z wykorzystaniem metody pozytywnej diagnozy / Marcelina Wnęk // Głos Pedagogiczny. - 2022, nr 9, s. 38-41.
59. Planowanie pracy indywidualnej z dzieckiem [zawiera przykładowy plan indywidualnej pracy z dzieckiem z zaburzeniami percepcji słuchowej] / Małgorzata Kwaśniewska, Wiesława Żaba-Żabińska // Bliżej Przedszkola. - 2011, nr 2, s. 90-93.
60. Pomoc dziecku z trudnościami w uczeniu się a jego samodzielność / Ewa Skrzetuska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2020, nr 4, s. 3-12.
61. Pomysły na dostosowanie / Anna Zych // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 12, s. 54.
62. Poznanie indywidualnych predyspozycji ucznia kluczem do jego zrozumienia [zawiera tabelę: Czym się różnimy, czyli indywidualne "ustawienia fabryczne"] / Aleksandra Kubala-Kulpińska // Życie Szkoły. - 2021, nr 8, s. 34-40 ; Polonistyka. - 2021, nr 5, s. 54-58.

63. Projektowanie lekcji dla każdego [koncepcja uniwersalnego modelu nauczania - UDL] / Katarzyna Szczepkowska // Dyrektor Szkoły. - 2022, nr 9, s. 50-53.
64. Realizacja zindywidualizowanej ścieżki kształcenia w szkole - założenia prawne i rozwiązania praktyczne / Jacek Sikorski // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2019, nr 7, s. 13-26.
65. Rola pedagoga w indywidualizowaniu pracy z uczniem i dostosowaniu wymagań edukacyjnych / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. - 2024, nr 4, s. 6-12.
66. Rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów w szkołach powszechnych - analiza raportów Najwyższej Izby Kontroli z 2012, 2017 i 2020 roku / Agnieszka Olechowska // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2022, nr 5, s. 42-53.
67. Stanowisko MEN w sprawie zatrudniania i wynagradzania nauczycieli w ramach projektu "Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych" // Biuletyn Oświatowy. - 2010, nr 10, s. 8-11.
68. Strategies to manage fast finishers / Natalia Góralczyk // Teacher. - 2017, nr 6/7, s. 28-32.
69. Sztuczna inteligencja - nowe wyzwanie edukacyjne [sztuczna inteligencja jako narzędzie wspomagające indywidualizację nauczania] / Sergio Kuruliszwili // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2021, nr 10, s. 28-40.
70. Teksty sterujące indywidualną lekturą ucznia / Zofia Budrewicz // Język Polski w Szkole IV-VIII. - 1998/1999, z. 6, s. 97-100.
71. TIK a edukacja spersonalizowana / Dorota Janczak // Dyrektor Szkoły. - 2018, nr 6, s. 48-51.
72. Uniwersalne projektowanie dla uczenia się - możliwość czy utopia? / Agnieszka Olechowska // Edukacja. - 2021, nr 1, s. 42-56.
73. Urządzenia interaktywne w indywidualizacji nauczania / Janusz Olczak // Głos Pedagogiczny. - 2011, nr 2, s. 47-50.
74. Wsparcie indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych : projekt rządowy / Małgorzata Łoskot // Głos Pedagogiczny. - 2011, nr 2, s. 61-62.
75. Współnauczanie w polskich szkołach podstawowych - model współpracy i korzyści dla uczniów / Grzegorz Szumski // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2022, nr 5, s. 54-65.
76. Wybrane zagadnienia oceniania wewnątrzszkolnego : co powinien regulować statut szkoły? : na czym polega indywidualizacja nauczania? / Dorota Rembiasz-Gaborska // Forum Nauczycieli. - 2023, nr 3, s. 9-11.
77. Wykorzystanie nowych technologii w edukacji włączającej [zawiera przegląd przydatnych aplikacji] / Małgorzata Nowicka // Głos Pedagogiczny. - 2022, nr 11, s. 50-54.
78. Zestawienie ilościowe w grupie dzieci wymagających indywidualizacji pracy w poszczególnych obszarach rozwojowych / Wiesława Mądrowska // Monitor Dyrektora Przedszkola. - 2020, nr 2, s. 24-25.
79. Zindywidualizowany tok lektury szkolnej [zawiera 3 karty z tekstami sterującymi lekturą zróżnicowane pod względem stopnia trudności] / Alicja Rosa // Polonistyka. - 1997, nr 5, s. 293-298.

Netografia

Wydział Edukacji Włączającej ORE - materiały do pobrania <https://ore.edu.pl/2024/10/wydzial-edukacji-wlaczajacej-materialy-do-pobrania/>

Praca z uczniem. Zróżnicowana klasa. Edukacja spersonalizowana, webinarium Magdaleny Śniegulskiej i Magdaleny Jurewicz https://www.youtube.com/watch?v=7dSS1t_577k

Praca z uczniem. Zróżnicowana klasa. Edukacja spersonalizowana, sketchnotka autorstwa Magdaleny Śniegulskiej i Magdaleny Jurewicz <https://cms.nowaera.pl/data/download/43/b4/9b4725e03532b5ebe5a2db1644c3554043b4c12caa088c9b72dd506557d104d.pdf/NOTATKA%20-%20Praca%20z%20uczniem.%20Zróżnicowana%20klasa.pdf>

Zróżnicowana klasa - wskazówki <https://www.specjalni.pl/2024/08/organizacja-pracy-w-zroznicowanej.html>